

MILJØGODKENDELSE af svinebruget

Frederiksdalvej 37
8620 Kjellerup

Dato:	15. Juli 2006
Tilsynsmyndighed:	Silkeborg Kommune
Udarbejdet af:	Teknisk Afdeling Kristoffer Jørgensen og Åge Ebbesen

Indholdsfortegnelse

1	Miljøgodkendelse.....	3
2	Miljøgodkendelsens vilkår.....	5
3	Generelle forhold	10
4	Miljøteknisk beskrivelse	11
5	Miljøteknisk vurdering.....	18
6	Samlet vurdering	21

1 Miljøgodkendelse

1.1 Afgørelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Silkeborg Kommune hermed miljøgodkendelse til fortsat drift og udvidelse af landbrugsejendom med 250 DE beliggende på Frederiksdalvej 37, 8620 Kjellerup. Godkendelsen meddeles efter kapitel 5 i Miljøbeskyttelsesloven¹ og på nedenstående vilkår.

Teknisk Afdeling

Den 15. Juli 2007

Annegrete Schimmer
Sektionsleder

Kristoffer Jørgensen
Biolog

1.2 Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til miljøbeskyttelsesloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 14. August 2006 påklages til Skov- og Naturstyrelsen.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

Klageberettigede er orienteret ved annonce i Midtjyllands Avis den 15. Juli 2006.

Eventuel klage stiles til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, men indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg som videresender klagen med sagens akter.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

1.3 Tilsynsmyndighed

Silkeborg Kommune er tilsynsmyndighed for virksomheden.

Silkeborg Kommune har som tilsynsmyndighed jf. Miljølovens kap. 9 ret til, på ethvert tidspunkt at kontrollere, at godkendelsens vilkår overholdes.

¹ Miljøbeskyttelsesloven: Lov nr. 753 af 25. august 2001

Kopi sendt til

Århus Amt, Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg.

Silkeborg Statskovdistrikt, Vejlesøvej 12, 8600 Silkeborg

Embedslægerne, Østergade 1, 2., 8100 Århus C.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Dansk Landbrugsrådgivning, LRØ Horsens, *att: Mille Rasch*, Samsøgade 3, 8700 Horsens

Nabo: Frantz Märcher Laursen, Fredriksdalvej 35, 8620 Kjellerup.

Ejer af nabomatrikel: Bjarne Stenholt, Lyngbygade 105, 8600 Silkeborg.

2 Miljøgodkendelsens vilkår

2.1 Generelt

- 2.1.1 Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Frederiksdalvej 37 og Malmhøjvej 15.
- 2.1.2 Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato.
- 2.1.3 Landbrugsdriften på ejendommen må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt på en måde, som medfører forøget forurening, før ændringen eller udvidelsen er godkendt af Silkeborg Kommune. En udvidelse eller ændring af bedriften vil udløse et krav om VVM screening, og eventuelt udarbejdelse af en VVM redegørelse for virksomheden.
- 2.1.4 Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.
- 2.1.5 Driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af det omgivne miljø, skal straks meldes til Brand og Redning, tlf.: 112. og Silkeborg Kommune, tlf.: 89 20 80 00.

2.2 Indretning og drift

- 2.2.1 Ejendommen skal fremover indrettes og bedriften drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 2.2.2 Ejendommen tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 250 DE svarende til en årsproduktion på maksimalt 8750 slagtesvin 30 -102 kg eller 9068 slagtesvin 30 – 100 kg.
- 2.2.3 Der må ikke opstaldes dyr eller opbevares husdyrgødning på Malmhøjvej 15.
- 2.2.4 Udvidelsen må ikke medføre en samlet forøgelse i ammoniakfordampning fra Frederiksdalvej 37 og Malmhøjvej 15.
- 2.2.5 Der må ikke opbevares husdyrgødning på møddingsplads på Frederiksdalvej 37.
- 2.2.6 Alt foder skal indeholde fytase. Der bør anvendes fasefodring og blandingsoptimering.

- 2.2.7 Indretning og drift af stald og opbevaringsanlæg for husdyrgødning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.²
- 2.2.8 Der skal altid være minimum 9 måneders opbevaringskapacitet for bedriftens produktion af husdyrgødning, inkl. husdyrgødning som opbevares på bedriften fra anden ejendom.
- 2.2.9 Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 2.2.10 Det skal sikres, at der ved påfyldning af gyllevogn ikke sker spild, der kan forårsage overgødsning eller udvaskning af næringsstoffer.
- 2.2.11 Transport af husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i lukket/tæt transportvogn, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
- 2.2.12 Kun gødning, der indgår i ejendommens mark- og gødningsplan, må opbevares og anvendes på ejendommens areal.
- 2.2.13 På udspretningsarealet beliggende umiddelbart nordøst for EF-habitatområde nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose (ca. 24 Ha) med markbloknummer 523229-86 skal udbringning af husdyrgødning ske ved direkte nedfældning til en dybde, hvor ammoniakfordampningen forventes at være mindre end 3 %.
- 2.2.14 Udenfor rum med syrescrubberanlæg skal der være opsat skilt med "Fare – svovlsyre"

2.3 Skadedyr m.v.

- 2.3.1 På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrlaboratorium seneste fastsatte retningslinier.
- 2.3.2 Retningslinierne opdateres 1 gang årligt. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 2.3.3 Endvidere skal gener fra andre skadedyr ligeledes straks afhjælpes.
- 2.3.4 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

² Bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Bek. nr. 604 af 15/07 2002.

2.4 Luft

- 2.4.1 Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugt- og støvgener, som der af myndigheden vurderes at være væsentlige for omkringliggende nabobeboelse.
- 2.4.2 Ventilationsanlæg på eksisterende bygninger skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for de omkringboende. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov, dog minimum 1. gang årligt.
- 2.4.3 Såfremt driften medfører væsentligt flere lugtgener end forudsat ved udarbejdelse af denne miljøgodkendelse, kan tilsynsmyndigheden fastsætte yderligere skærpede vilkår for driften til minimering af lugtgenerne.
- 2.4.4 Den vestligste stald skal forsynes med et kemisk luftrensingsanlæg i form af en syrescrubber eller et tilsvarende anlæg, der kan fjerne minimum 80 % af ammoniakindholdet fra staldluften før det udledes til omgivelserne, således at udvidelsen ikke medfører en stigning i ammoniakfordampningen fra bedriften.
- 2.4.5 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. For eksempel med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.5 Spildevand

- 2.5.1 Spildevandet fra stalde, syrescrubber anlæg og lignende skal ledes til gyllesystemet.
- 2.5.2 Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder eller til lagertank. Skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet. Ved påfyldning af vand skal det sikres, at der ikke er risiko for ”tilbagesug” til vandforsyningen ved montering af lukkeventil eller opstilling af vandbeholder.

2.6 Støj

- 2.6.1 Ejendommens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, målt som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A), må ikke overstige følgende støjkraav:

Tabel 1 Grænseværdier for støj i dB(A).

	Mandag – fredag Kl. 7.00 – 18.00 Lørdag Kl. 7.00 – 14.00	Mandag – fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag Kl. 14.00 – 22.00 Søn- og helligdage Kl. 7.00 - 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
Landbrugsejendomme	55	45	40

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

Tiderne i skemaet er ikke midlingstider, men de tidsrum, hvor grænseværdierne skal overholdes. Midlingstiderne fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, side 17.

Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkåret.

2.7 Affald

- 2.7.1 Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
- 2.7.2 Virksomhedens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord eller lignende og således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder. Sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum.
- 2.7.3 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, må ikke nedgraves eller opbevares sammen med fast eller flydende husdyrgødning, men skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende indtil afhentning således, at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

2.8 Beskyttelse af vandløb og nærliggende habitatområde

- 2.8.1 For at beskytte Lille Klosterlund bæk og habitatområdet nedstrøms mod en eventuel gylleforurening skal der senest den 1. Juli 2008 være anlagt en minimum ½ meter høj jordvold langs vandløbet indenfor en afstand af 75 m fra gylletanken (se bilag 2). Alternative løsninger såsom en vinkel på jordvolden op til stalden eller rørlægning af dele af vandløbet kan ligeledes accepteres.

2.9 Egenkontrol

- 2.9.1 Der skal 1. gang årligt, senest den 31. december indsendes følgende til Silkeborg Kommune (punkt f. dog senest 2 mdr. efter at de er trådt i kraft):
- Dokumentation for årsproduktionen af slagtesvin
 - Dokumentation for antallet af selvdøde dyr
 - Driftsprotokol for syrescrubberanlægget, herunder den årlige servicereport
 - Logbog for kontrol af flydelag i gylletank
 - Dokumentation for indkøb af foder (indhold af fytase)
 - Kopi af nye forpagtningsaftaler, aftaler om overførsel af husdyrgødning og udspredning af husdyrgødning

Egenkontrol for lugt

- 2.9.2 Virksomheden skal på kommunens anmodning, dog max. 1 gang årligt, fremsende den fornødne dokumentation i form af målinger og evt. beregninger til eftervisning af, at vilkår 2.4.1 om lugt er overholdt. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.

Inden dokumentationsprogrammet iværksættes, skal det godkendes af tilsynsmyndigheden.

Beregning af lugtgener skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre disse målinger/beregninger, eller som kan godkendes af tilsynsmyndigheden.

Lugtberegningen kunne f.eks. være en af OML – modellerne. Rapport med resultat af målinger/beregninger skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes udførelse.

Viser lugtmålinger/-beregninger, at vilkår 2.4.1 om lugt ikke er overholdt, skal der efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden foretages afhjælpende foranstaltninger.

Egenkontrol for støj

- 2.9.3 Virksomheden skal efter anmodning fra tilsynsmyndigheden dokumentere, at vilkår om støj 2.6.1 er overholdt. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 2.6.1 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning^{3 - 4 - 5} og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Beregninger skal ledsages af de oplysninger om beregningsforudsætninger, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Specielt skal støjkluderne beskrives og deres kildestyrke angives.

Støjmålinger eller -beregninger skal i øvrigt udføres efter reglerne i målebekendtgørelsen⁶.

Rapport med resultat af målinger/beregninger skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes udførelse.

³ Vejledning nr. 5 1984, Ekstern støj fra virksomheder

⁴ Vejledning nr. 6, 1984, Måling af ekstern støj fra virksomheder

⁵ Vejledning nr. 5, 1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder

⁶ Bekendtgørelse nr. 637 af 30. juni 1997 om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Egenkontrol for affald

- 2.9.4 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Dette gøres ved på tilsynsmyndighedens forlangende, at fremvise kvittering for korrekt aflevering heraf.
- 2.9.5 Der skal til enhver tid over for tilsynsmyndigheden kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som kan dokumentere, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen, samt kan dokumentere størrelsen af ejendommens dyrehold.

3 Generelle forhold

Det skal bemærkes, at virksomheden er omfattet af miljøbeskyttelseslovens §§ 41 og 42. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end nødvendigt ved anvendelse af den til enhver tid værende mindst forurenende teknologi eller bedst mulige rensning. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. §18 i Godkendelsesbekendtgørelsen⁷, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

⁷ Godkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 652 af 3. juli 2000 om godkendelse af listevirksomhed.

4 Miljøteknisk beskrivelse

4.1 Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Jan Stenholt Rasmussen har den 2. december 2004 søgt om miljøgodkendelse af udvidelse af bedriften på Frederiksdalvej 37. Matr.nr. 2g, Frederiksdal, Kragelund.

4.2 Oplysninger om det ansøgte projekt

Virksomheden er omfattet af Godkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 listepunkt I 101d:
"Anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser."

Ansøgningen vedrører en udvidelse af eksisterende svinebesætning fra en årsproduktion på 112 DE til 250 DE.

Århus Amt har den 17. oktober 2003 meddelt en afgørelse vedrørende VVM-screening om udvidelse af dyreholdet.

Ejendommen er gennemgået ved tilsyn den 14. januar 2005.

Der er indsendt supplerende oplysninger den 11. april 2005.

Ansøgningen er behandlet og godkendelsen er udarbejdet i henhold til Godkendelsesbekendtgørelsen⁸ samt Miljøstyrelsens Vejledning nr. 4, 1997 om godkendelse af husdyrbrug.

4.3 Oplysninger om etablering

Udvidelse af produktionen finder sted i nyetableret stald fra 2003.

4.4 Oplysninger om virksomhedens beliggenhed

Ejendommen er placeret i landzone. Ejendommen er beliggende ca. 1,5 km fra Kragelund og Frederiksdal. Den nærmeste fremmede beboelsesbygning (Frederiksdalvej 35) ligger ca. 77 meter fra ejendommen.

Oversigtsplan kan ses i bilag 1 og afstande fra staldbygninger til nærmeste bebyggelse kan ses i tabel 2.

Tabel 2 Nedenfor er angivet afstande fra staldbygninger til anden bebyggelse m.v.

Afstand fra staldbygning til	Afstand	Geneafstand	Husdyrgød-
------------------------------	---------	-------------	------------

⁸ Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed. Bek nr. 943 af 16. september 2004.

	Faktisk	Beregnet	ningsbek.
Enkelt vandindvinding, (egen)	Ca. 80 meter	---	25 meter
Enkelt vandindvinding, Frederiksdalvej 50	Ca. 400 meter	---	25 meter
Enkelt vandindvinding, Malmhøjvej 11	Ca. 650 meter	---	50 meter
Vandløb, Vandløb Ll. Klosterlund	Ca. 15 meter	---	15 meter
Offentlig vej, Frederiksdalvej	Ca. 18 meter	---	15 meter
Naboskel, Matr. nr. 2 Frederiksdal, Kragl.	Ca. 22 meter	---	30 meter
Nabobeboelse, Frederiksdalvej 35	Ca. 77 meter	---	50 meter
Byzone, Silkeborg (zoneområde I)	Ca. 7000 meter	442 meter	200 meter
Samlet bebyggelse, Frederiksdal (zoneområde II)	Ca. 1500 meter	249 meter	---
Boliger i landzone (zoneområde III)	Ca. 154 meter	140 meter	---

4.5 Tegninger af virksomhedens indretning

Placering af bygninger og produktionsanlæg mv. fremgår af bilag 2 (Frederiksdalvej 37) og bilag 3 (Malmhøjvej 15).

4.6 Beskrivelse af virksomhedens produktion

4.6.1 Dyrehold

Det nuværende dyrehold/årsproduktion er 112 DE svarende til 4029 slagtesvin. Efter udvidelse bliver årsproduktionen 250 DE svarende til 9068 slagtesvin 30 – 100 kg eller 8750 slagtesvin 30 – 102 kg.

4.6.2 Landbrugsareal/harmoniforhold:

Jan Stenholt Rasmussen ejer 2 ejendomme – Frederiksdalvej 37 og Malmhøjvej 15 begge 8620 Kjellerup.

Efter udvidelsen ejes 56 Ha udspretningsareal. Der forpagtes 8,8 Ha. Der er skriftlige aftaler om overførsel af husdyrgødning på 134,4 Ha. Arealerne er angivet på bilag 4.

Det samlede udspretningsareal udgør således 199,2 Ha.

Ifølge Harmonireglerne må den samlede mængde gødning højst udgøre 1,4 dyreenheder pr. ha. pr. år, jf. § 28 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Tabel 3 Areal- og harmonikrav vil se således ud for bedriften

	Efter udvidelse
Reduceret arealkrav	51,4 Ha
Arealkrav	77,1 Ha
Harmonikrav	178,6 Ha

4.6.3 Husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som gylle. Ifølge medsendte bilag til ansøgningen produceres der årligt 1974 tons gylle. Efter ændring af dyreholdet vil produktionen være 4408 tons gylle.

Tabel 4 Opbevaringsanlæg.

	Byggeår	Kapacitet [tons]
Gyllebeholder	2001	3.000 tons
Gyllekanaler		756 tons
Kapacitet i alt		3.756 tons

Opbevaringskapaciteten vil efter udvidelsen være 10,3 måneder

4.6.4 Indretning og drift

Virksomhedens produktion foregår i 3 stalde, jf. skitse i bilag 2.

Tabel 5 Stalde.

Bygning	Staldtype	Ventilation	Dyrehold	Ammoniakfordampning normtal
1	Fuldspaltestald	Mekanisk	Slagtesvin	16 %
2	Fuldspaltestald	Naturlig	Slagtesvin	16 %
3	Drænet gulv	Undertryk med syrescrubber	Slagtesvin	2,8 %

Ifølge Landbrugets Rådgivningscenters ammoniakfordampningstal⁹ ligger ammoniakfordampningen fra ovennævnte staldtyper på henholdsvis 16 % og 2,8 %.

Alle stalde er tilsluttet bedriftens gylletank.

Derudover er der i øvrige bygninger indrettet maskinhuse og foderrum. Stuehus er beliggende centralt på grunden.

⁹ Drejebog for VVM og miljøgodkendelse – mappe 1, vejledning til skemaer. Udgivet af Landbrugets Rådgivningscenter, Skejby, november 2001.

Der er korntørningsanlæg på ejendommen. Korntørring foretages på Frederiksdalvej 37. Der tørres årligt ca. 1200 tønner korn.

Syrescrubberanlæg

I forbindelse med udvidelsen bliver den nye stald etableret med undertryksventilation med luftrensning i form af et syrescrubberanlæg med kemisk rensning af afgangsluften. Anlægget leveres af Scan Airclean og kan reducere ammoniaktabet med 80 % og lugt med op til 65 %. Luftrensningsanlægget består af flere enheder, som er fordelt på de enkelte sektioner. For at sikre anlæggets fulde funktion bliver der lavet en serviceaftale med leverandøren af anlægget, og der vil blive udført et årligt eftersyn.

4.6.5 Råvarer og hjælpestoffer

Foderforbrug:

Der anvendes udelukkende færdigfoder, ca. 1800 tons årligt. Foder er sammensat optimalt til grisens alder, således at udledning af henholdsvis ammoniak og fosfor bliver holdt så lavt som muligt.

Det årlige forbrug af handelsgødning er angivet til en mængde på godt 54.000 kg (høståret 2004) af mærket NPKS 1562 fra Dangødning.

Kemikalieforbruget i høståret 2004 har totalt set været ca. 757 liter.

Energi:

Der anvendes oliefyr til opvarmning af såvel stalde som bolig. Det årlige forbrug fremgår af nedenstående tabel. Placeringen af ejendommens olietank kan ses på bilag 2.

Tabel 6 Ressourceforbrug for el, vand og varme.

Ressource	Forbrug pr. år
Vandforsyning fra fælles boring	5200 m ³
Markboring på egen ejendom	22.000 m ³
El	47.000 kWh
Fyringsolie, staldopvarmning	3000 liter
Fyringsolie, boligopvarmning	3000 liter

4.7 Oplysninger om valg af bedste tilgængelige teknik

Ventilationsluften i den nye stald, hvor produktionsudvidelsen finder sted, renses kemisk v.h.a. en syrescrubber (se ovenstående tekniske beskrivelse).

4.8 Oplysninger om forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

4.8.1 Luftforurening

Lugt

Udsugningsluften fra staldene kan indeholde forurenende eller generende mængder af luftformige og partikulære stoffer, herunder støv, ammoniak, svovlbrinte og lugtstoffer.

Desuden kan der fremkomme lugt ved håndtering og udbringning af gylle.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder. De vigtigste stoffer er ammonium, aminer, svovlbrinte og mercaptaner.

Frederiksdalvej 37 er beliggende i landzonen. Ifølge alment accepterede retningslinier for begrænsning af lugtgener¹⁰ er der beregnet en teoretisk geneafstand til nærmeste nabo/beboelsesområde. Der er ligeledes beregnet konsekvensområde.

Geneafstanden vil sige den afstand, der minimum bør være til nærmeste nabo/beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden af den grund at være til gene for omkringboende.

Med udgangspunkt i at ejendommen er beliggende i landzone, har ansøger beregnet geneafstanden for den nye stald for alle 3 kategorier:

- Zone I: ”Boligområde i byzone samt sommerhusområde”
- Zone II: ”Byzoneområde i øvrigt samt landsby uden erhvervsmæssigt husdyrbrug (=samlet bebyggelse i landzone)”
- Zone III: ”Boliger i landzone uden tilknytning til landbrugserhverv”

Geneafstanden er beregnet til henholdsvis at være minimum 442 meter, 249 meter og 140 meter. Nærmeste nabo og næmeste samlede bebyggelse er således placeret udenfor den beregnede geneafstand. De nævnte geneafstande svarer til beregnet lugtmission på 19.530 LE/s.

Ansøger har ligeledes beregnet det teoretiske konsekvensområde til 550 meter.

Ammoniak

Med det nuværende dyrehold på Frederiksdalvej 37 er ammoniaktabet fra stald og lager på ca. 2240 kg N/år. Det ansøgte projekt er tilrettet, således at der installeres et kemisk luftrensingsanlæg på den nye staldbygning i form af en syrescrubber, der kan fjerne min. 80-90 % af ammoniakindholdet i ventilationsluften. Den ansøgte produktion vil med installation af luftrensingsanlægget medføre et samlet ammoniaktab på ca. 2980 kg N/år ved 80 %

¹⁰ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, 2. udgave, udarbejdet af Kaj Boye Frandsen, MLK Fyn, maj 2002.

reduktion. Der er således tale om en forøgelse på ca. 740 kg N/år på Frederiksdalvej 37 i forhold til den nuværende situation.

Ammoniaktabet fra Malmhøjvej 15 er på ca. 800 kg N/år. Da produktionen på Malmhøjvej 15 er nedlagt vil der ske en mindre reduktion i det samlede ammoniaktab fra de to anlæg.

4.8.2 Spildevand

Ejendommens spildevand omfatter overfladevand, processpildevand samt sanitært spildevand. Overfladevand det vil sige, regnvand og tagvand ledes til dræn. Processpildevandet, det vil sige spildevand fra produktionen, syrescrubber (600 l årligt), ledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand ledes via septitank til sivedræn.

Der fremkommer produktionsspildevand i forbindelse med rengøring af maskiner og skylning af sprøjteudstyr.

Rengøring af maskiner foregår på den gamle møddingsplads på Malmhøjvej 15 og vaskevand herfra ledes til ajlebeholder.

Rengøring af sprøjteudstyr må ikke udføres på steder, hvor der er risiko for forurening af grundvandet. For at sikre en forsvarlig rengøring stilles der krav om en vaskeplads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder. Dette kan eksempelvis ske på den eksisterende møddingsplads på Malmhøjvej 15.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbagesug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd, boring, vandløb eller en sø.

4.8.3 Støj

Kilder til støj er bl.a. ventilation, indblæsning af foder, korntørringsanlæg, støj fra dyr, støj fra alm. landbrugsarbejde samt til- & frakørsel til ejendommen. Tabel 5 viser antallet af transporter til og fra ejendommen.

Tabel 7 Transporter.

	Lastbiler pr. år
Slagtesvin	52
Foder	52
DAKA	52
Brændstof	5
Udkørsel med gylle	216

Transporten af gylle foregår i lukkede vogne. Gyllen anvendes på egne samt lejede arealer. Udkørsel af gylle sker hovedsageligt i maj samt evt. i april måned, og til vinterraps i august måned.

4.8.4 Affald

Fra ejendommen kan der forventes døde dyr, som afleveres til destruktionsanstalt, DAKA. Desuden vil der være en mængde spildolie, oliefiltre og akkumulatorer. Ved miljøtilsyn på ejendommen er det oplyst, at ejendommen er tilmeldt den kommunale afhentningsordning for dagrenovation. Olie-/kemikalieaffald og medicinrester afleveres på den kommunale modtageplads.

4.9 Oplysninger om driftsforstyrrelser og uheld

For at minimere risikoen for udslip af næringsstoffer til Lille Klosterlund bæk, etableres der en ½ meter høj jordvold langs vandløbet i en afstand af 75 m fra gylletanken, det vil sige med en total længde på 150 meter.

5 Miljøteknisk vurdering

5.1 Afstandsforhold

Ejendommens lokaliseringsforhold i henhold til kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt for det nye staldanlæg. Der er opstillet vilkår om begrænsning af lugtgener bl.a. i form af et syrescrubberanlæg.

5.2 Luftforurening

Lugt

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt, at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Der er opstillet vilkår for egenkontrol af lugt og vilkår for at tilsynsmyndigheden kan fastsætte yderligere skærpede vilkår for driften til minimering af lugtgener, såfremt driften medfører væsentlige lugtgener for omkringboende.

Desuden er der ved udarbejdelse af denne godkendelse sat vilkår om bl.a. lugtbegrænsende foranstaltninger ved etablering af et syrescrubberanlæg.

Det skal oplyses, at vurderingen af lugtforholdene udelukkende er foretaget med baggrund i lugtberegning af kg dyr på stald. Det faktiske ventilationsanlæg, som er etableret, er således ikke vurderet.

Det er Teknisk Afdelings opfattelse, at produktionsforholdene på ejendommen, som den drives i dag, er fornuftige og ikke til væsentlig gene for omkringboende. Der har ikke tidligere været klaget over lugt, der stammede fra ejendommens drift.

Naturområder

Ca. 900 m vest for ejendommens staldanlæg ligger EF-habitatområde nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose. Området blev i 2002 udpeget som nyt EF-habitatområde, og der er således tale om skærpede naturbeskyttelsesinteresser siden de to udvidelser i 2001.

Stenholt Mose er et stort højmoserområde på ca. 35 ha. Mosen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttet naturtype), hvilket omfatter et generelt forbud mod at ændre i naturområdets tilstand.

Mosen har en A-målsætning i Århus Amts Naturkvalitetsplan. Det betyder, at der normalt kun gives tilladelse til indgreb, der understøtter naturkvaliteten. Bevaring af højmosen forudsætter blandt andet, at øget tilførsel af næringsstoffer undgås, idet vegetationen på højmoser kræver et næringsfattigt miljø. I den nordøstlige del af EF-habitatområdet ligger en tilgroet tørvemose på ca. 2 ha. Denne mose er ligeledes omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og har en B-målsætning i Århus Amts Naturkvalitetsplan.

Tålegrænsen for højmoser er fastsat til 5 kg N/ha/år, mens tålegrænsen for skovbevoksede tørvemoser i urørt skov skønnes til at ligge omkring 7-15 kg N/ha/år. Den nuværende ammoniakbelastning i Silkeborg Kommune ligger på omkring 21 kg N/ha/år, idet dette dog varierer meget lokalt. Den totale kvælstofdeposition til Stenholt Mose er ifølge en rapport¹¹ fra Århus Amt estimeret til at være 18,4 kg N/ha/år. Tålegrænserne forventes således allerede at være overskredet i dag.

For at beskytte de ovennævnte naturområder mod næringsstofbelastning er der stillet vilkår om, at ammoniakfordampningen fra bedriftens staldsystemer ikke må øges i forhold til ammoniakfordampningen før udvidelsen.

Teknisk Afdeling har anmodet Århus Amt om at bistå med en supplerende beregning og vurdering af ammoniakbelastningen fra det udbringningsområde, der grænser op til EF-habitatsområde nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, samt vilkår om at udbringning af husdyrgødning på det udbringningsareal (Bilag 5), der ligger tættest på naturområderne, skal ske ved nedfældning.

Silkeborg Kommune vurderer, at en udvidelse af produktionen med etablering af et syrescrubberanlæg er acceptabel, såfremt det samlede ammoniaktab fra Malmhøjvej 15 og Frederiksdalvej 37 ikke øges og såfremt at udbringning af husdyrgødning på det udbringningsareal, der ligger tættest på naturområderne, sker ved nedfældning.

5.3 Støj

Der vil fremkomme støj fra korntørringsanlæg, fra transport til og fra ejendommen, gyllepumpe, alt forefaldende arbejde med traktorer, fodring, markarbejde, samt støj fra dyrene.

Det er efter Silkeborg Kommunes skøn rimeligt, at sikre de omboende mod væsentlige støjgener ved at stille konkrete krav til den maksimalt tilladte støjemission. Der stilles derfor i godkendelsen krav om overholdelse af konkrete støjgrænser.

Det er kommunens opfattelse at bedriften kan drives uden væsentlige støjgener for omgivelserne.

5.4 Håndtering af husdyrgødning

Gyllelagerets opbevaringskapacitet er på i alt 3.756 tons, hvilket ifølge konsulentberegning svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 10,3 måneder.

Ejendommen er sikret tilstrækkeligt areal til opfyldelse af harmoni- og arealkravsbestemmelserne.

Arealkravet er overholdt, hvis mindst 51,4 ha er ejet og 25,3 ha dækkes af tinglyste aftaler. Det vurderes, at både areal- og harmonikrav er opfyldt.

¹¹ Stenholt Mose – Kvælstofdeposition og vandstand i højmosen, Århus Amt 2005.

Plantedirektoratet administrerer og fører tilsyn med reglerne vedrørende harmoni og Jordbrugskommissionen fører tilsyn med arealkravet.

Ved indgåelse af nye aftaler, både forpagtnings- og udspretningsaftaler, skal opmærksomheden henledes på, at disse skal VVM-screenes, evt. VVM vurderes. Derfor er der også sat vilkår om, at disse aftaler skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 2 måneder inden ikrafttrædende.

Det skal dog oplyses, at tilsynet i øvrigt med disse aftaler fra den 1. august 1998 er overgået til Plantedirektoratet i sammenhæng med tilsynet med gødningsregnskaber. Desuden kan det tænkes, at niveauet og omfanget af disse regler ændres.

5.5 Affald

For at undgå at der opstår uhygiejniske forhold, skal opbevaring af selvdøde dyr foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

Det skal gøres opmærksom på, at ud over vilkårene om affald i denne godkendelse, gælder også regler fastsat i Silkeborg Kommunes affaldsregulativer.

Affaldshåndteringen vurderes at være tilfredsstillende.

5.6 Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse m.h.t. bekæmpelse af fluer er tilfredsstillende.

5.7 Beskyttelse af jord og grundvand

Det vurderes, at håndteringen af spildevand er tilfredsstillende.

Vandløb

Vandløbet Lille Klosterlund bæk er målsat C. Vandløbet er omfattet af reglerne om 2-meter bræmmer. Vandløbet ender i en mindre sø i habitatområdet nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose. Vandløbet vedligeholdes efter "Vedligeholdelsesbestemmelser for en del af vandløbet Ll. Klosterlund, Silkeborg Kommune".

Da gylletanken kun ligger 15 meter fra vandløbet Ll. Klosterlund er der stor risiko for, at gylle løber til vandløbet og habitatområdet ved eventuelle uheld. Der er derfor stillet vilkår om etablering af en jordvold på minimum ½ m langs vandløb i en afstand af 75 m fra gylletanken senest den 1. januar 2007. Jordvolden skal etableres på en på en måde, så volumen af gylleholderen kan tilbageholdes.

5.8 Miljø- og ressourcestyring samt renere teknologi

For at sikre at bedriften udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en analyse af anvendelsen af ressourcer i landbrugsproduktionen.

Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som mulige under hensyntagen til, at produktionen selvfølgelig stadig er rentabel.

Det er også vigtigt, at gener som støj, lugt og støv fra produktionen er så lille som muligt.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen.

Renere teknologi sigter blandt andet på:

- At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er et bærende element i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind. Derfor er der også sat vilkår om løbende at arbejde med begrebet renere teknologi.

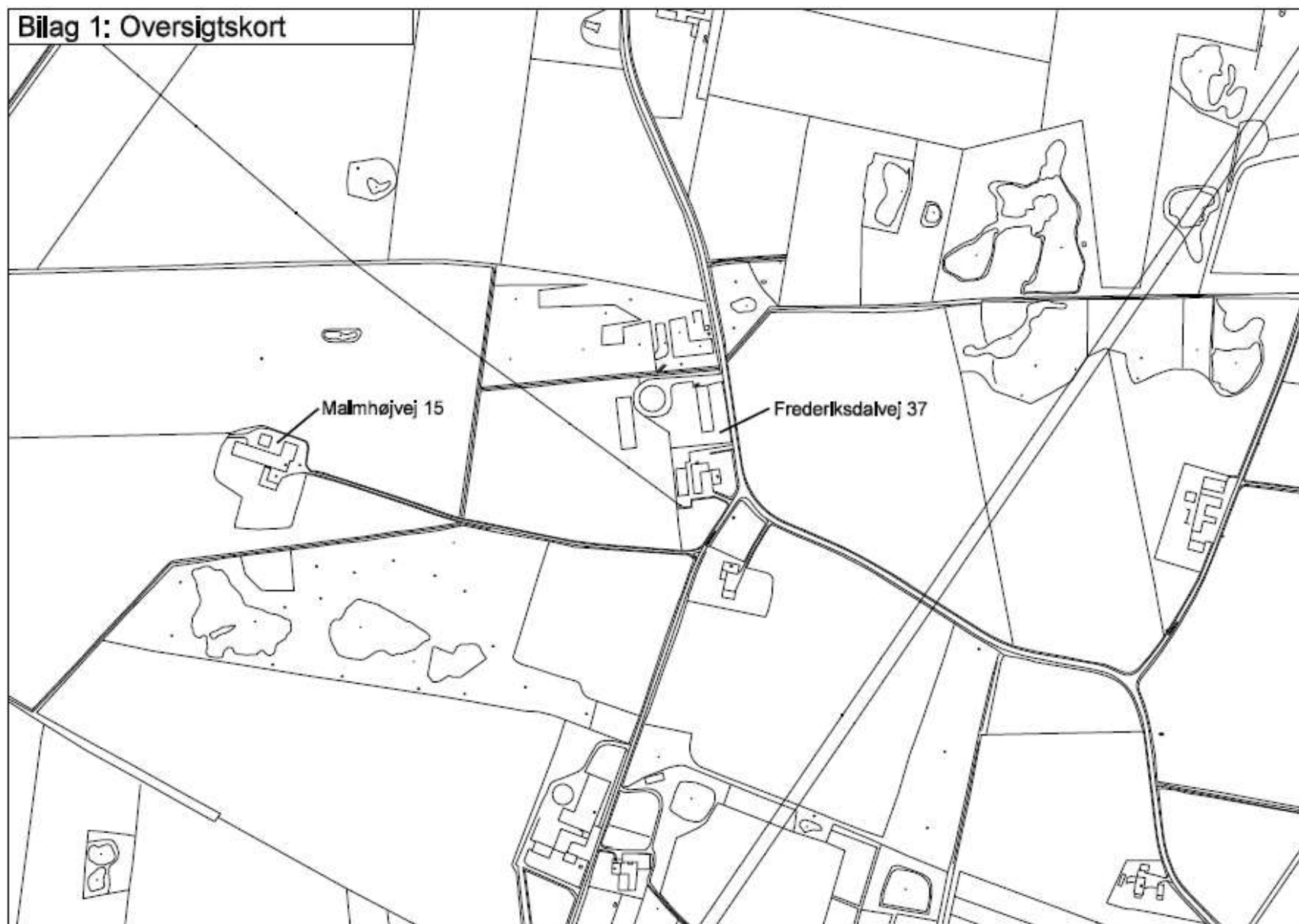
For en bedrift vil det have en positiv effekt i forhold til det omgivende samfund at det synliggøres, at der arbejdes med dette område. Endvidere vil arbejdet med renere teknologi også kunne medføre indtjening i form af besparelser på vandforbrug, energiforbrug m.v.

Silkeborg Kommune anbefaler, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på bedriften. Et tiltag i dette arbejde ville kunne være, at der årligt udarbejdes et Grønt Regnskab for bedriften. Teknisk Afdeling vil i den forbindelse gerne være behjælpelig med råd og vejledning i den udstrækning, der er brug for det.

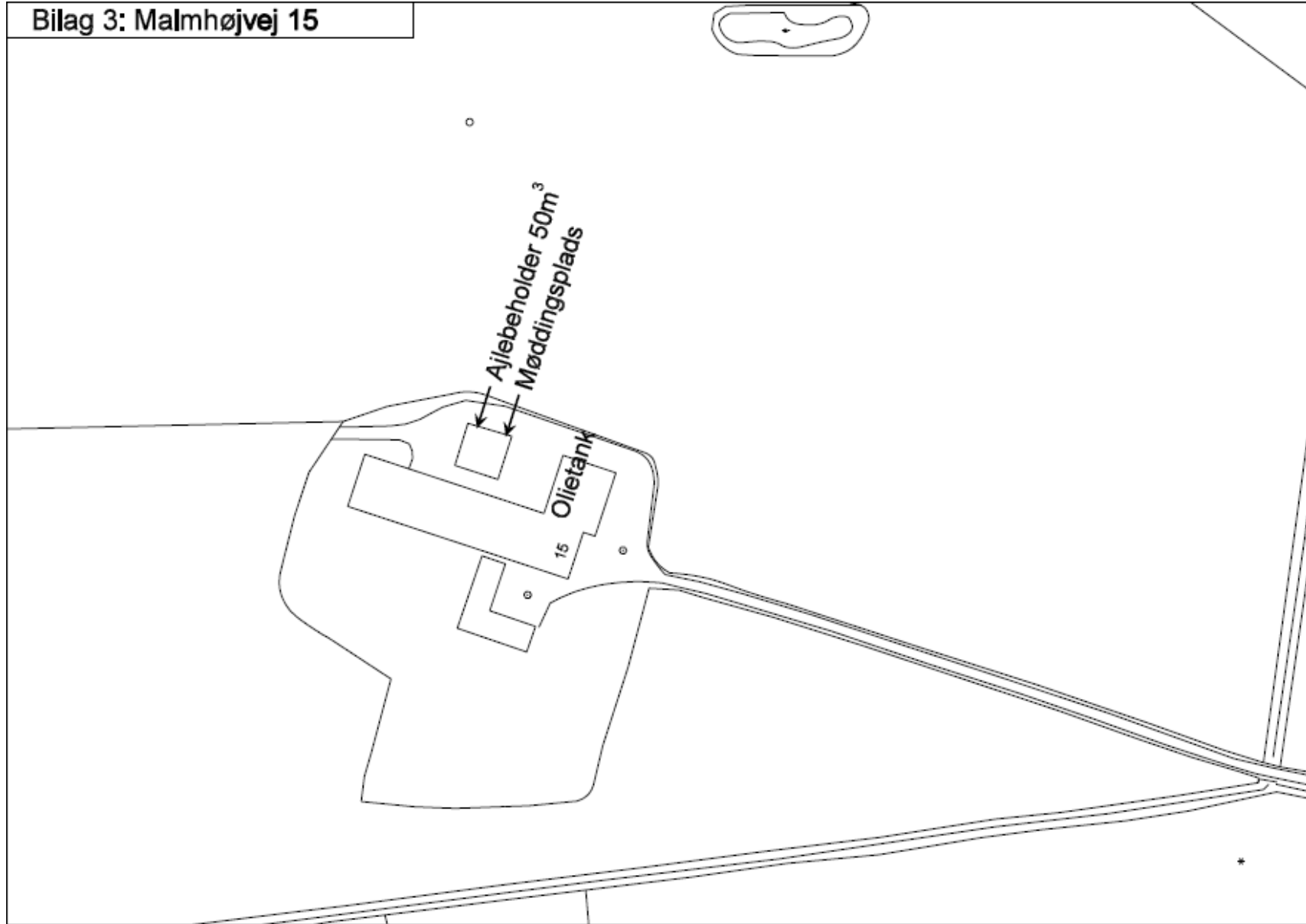
6 Samlet vurdering

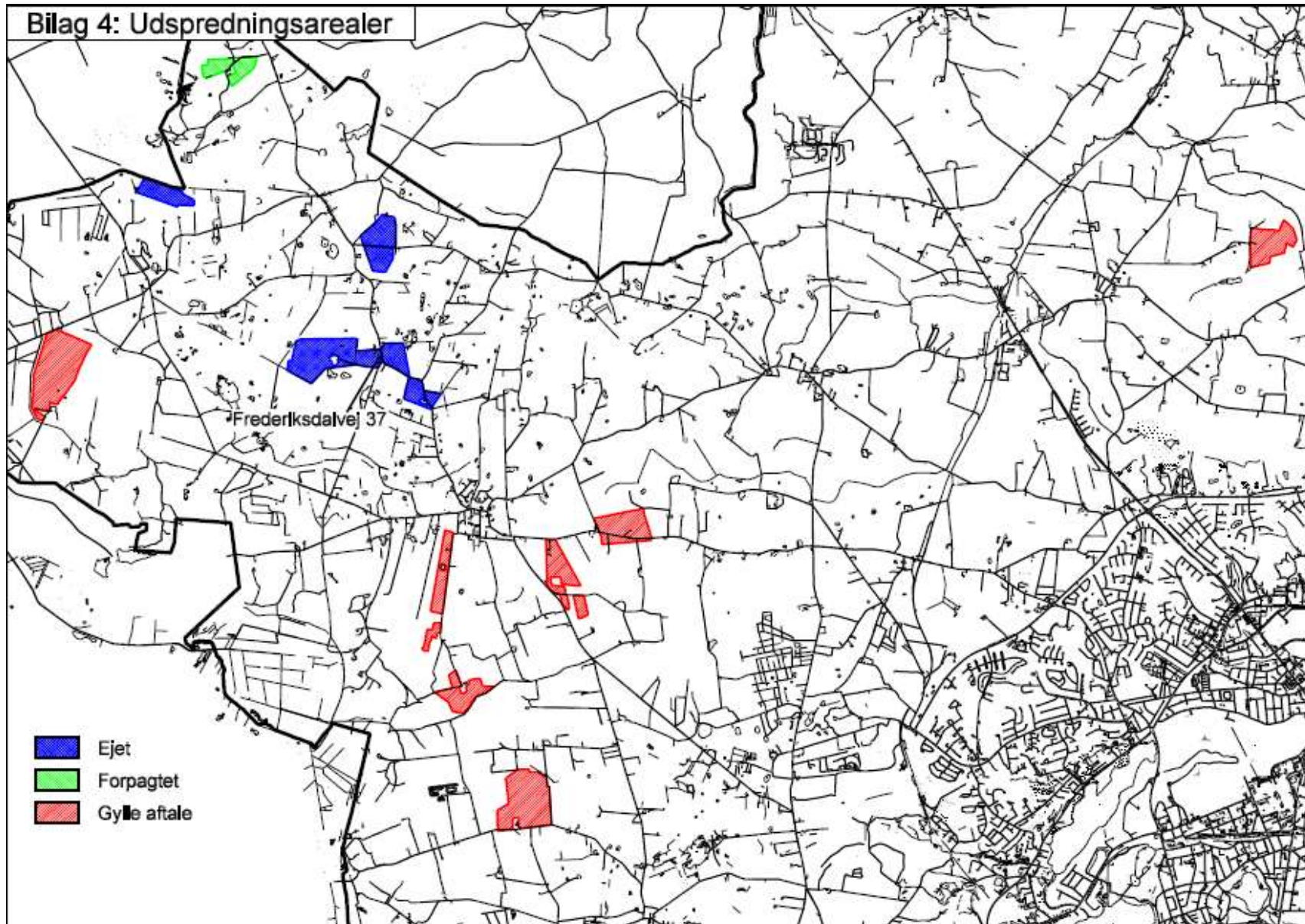
Det er Teknisk Afdelings opfattelse, at der kan drives svinebrug på de betingelser og vilkår, som fremgår af denne miljøgodkendelse.

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 5: Markbloknummer 523229-86

